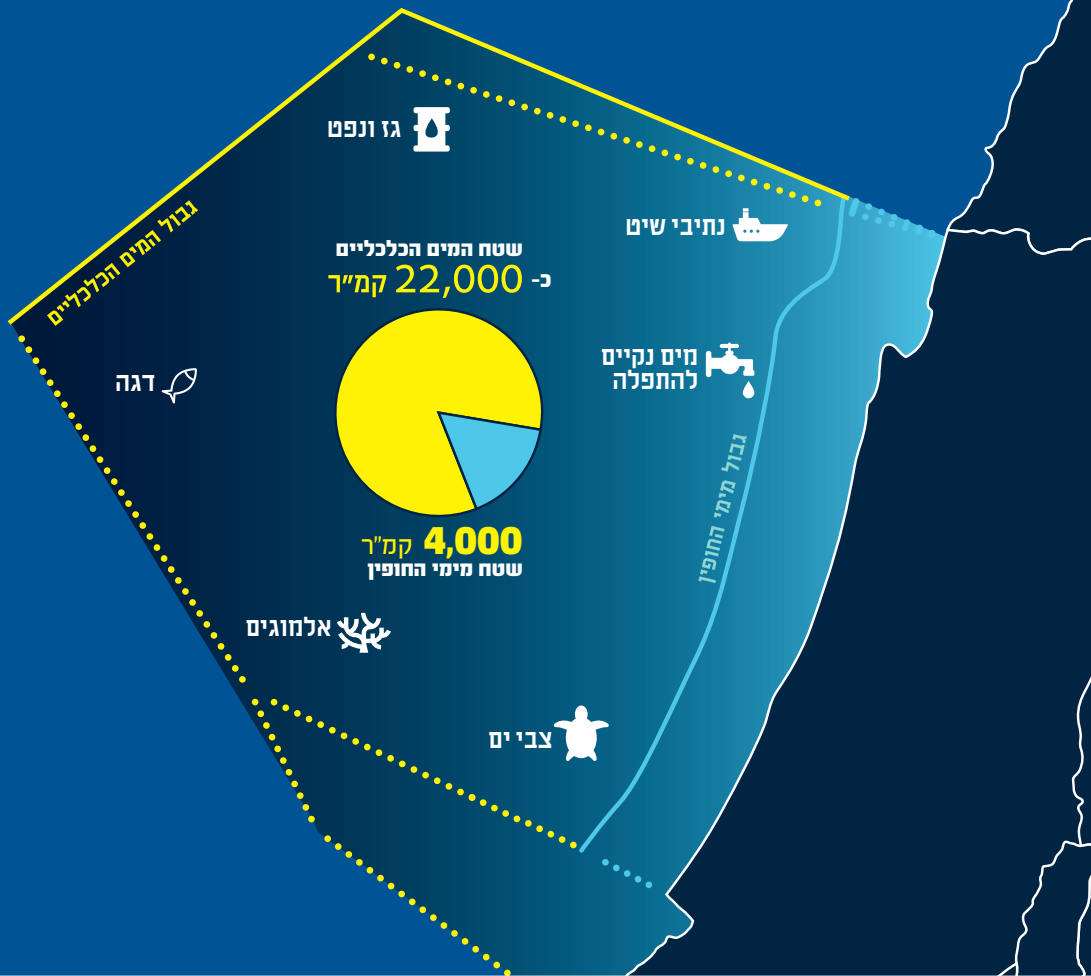

חוק אזורים ימיים מציג: נותנים לחתול לשמור על השמנת!

חברי ועדת הכלכלה:

חייבים לתקן את
חוק אזורים ימיים!

שטח שגודלו כגודל השטח היבשתי של מדינת ישראל

תפקיד אחד,

המחונה על ענייני הנפט במשרד האנרגיה, שמחליט באופן בלעדי על עתיד הים.

הצעת חוק אזורים ימיים - עמדת החברה להגנת הטבע, 'צלול', אדם, טבע ודין.

חוק האזורים הימיים נועד להסדיר את הזכויות והחובות של המדינה בשטח המים הכלכליים. בשטח זה מצויים משאבי טבע ציבוריים יקרי ערך, לצד סביבה ימית טבעית ייחודית ומופלאה.

אין מחלוקת כי מדינת ישראל חייבת להסדיר את סמכויותיה וריבונותה בתחומי המים הכלכליים, ששטחם שווה לשטחה היבשתי של ישראל. פעילות הפיתוח של שדות הגז והנפט בתחומי המים הכלכליים מתבצעת שנים רבות מידי במצב של חוסר ודאות רגולטורית, מצב המוביל לפגיעה קשה במשק, בטבע ובסביבה, ובציבור - בעליו של משאבי הטבע המצויים שם.

עם זאת, הצעת החוק המונחת לפניכם מציעה אסדרה חלקית ושגויה: היא נעדרת מנגנוני איזון בין הצורך בפיתוח הכלכלי עם ההכרח בשימור הסביבה הימית, היא נעדרת מנגנונים שיבטיחו את השקיפות, את מעורבות ושיתוף הציבור בחלוקת זכויות החיפוש וההפקה של הנפט, היא נעדרת מנגנונים שיאפשרו למשרד להגנת הסביבה לממש את סמכותו ואחריותו כלפי הציבור בישראל - במניעת אסונות בסדרי גודל עצומים. עוד נעדרת הצעת החוק מנגנון הולם לשימור אתרי טבע רגישים בסביבה הימית של המים הכלכליים.

עיקרי הצעתנו לתיקון הצעת החוק:

א. הקמת מנגנון מאוזן של ועדה מעין - תכנונית לקבלת החלטות בנושא חיפושי וקידוחי גז ונפט, בהובלת מנהל התכנון כגורם מאזן. מנגנון זה מתבסס על הצעת מסמך המדיניות של מנהל התכנון לוועדה תכנונית בים ("ויליים"), אשר יש להקנות לה סמכויות לקבלת החלטות תכנוניות במים הכלכליים - במסגרת חוק האזורים הימיים (תיקון פרק ו').

ועדה כזו תאפשר גם שקיפות ושיתוף הציבור בהחלטות בנושאי חיפושי והפקת גז ונפט, ופיתוח בכלל, לרבות פרסום, עריכת תסקיר השפעה על הסביבה, מתן זכות לציבור להשתתף בהליך, וקביעת מנגנון ערר על החלטות הוועדה.

ב. יש לחזק את סמכותו של המשרד להגנת הסביבה להטמעת שיקולים סביבתיים בפעילות להפקת גז ונפט - ולאכיפתם (תיקון פרק ז').

ג. אזורים ימיים מוגנים:

סביבת הים העמוק אינה שממה. מצויים בה בתי גידול מלאי חיים, בהם מגוון ביולוגי ייחודי ורגיש ביותר (כדוגמת אלמוגי מים קרים, דגי מים עמוקים, להקות דגי פונה נודדות, נביעות מתאן, ועוד). הגדרת "אזור ימי מוגן" בהצעת החוק סובלת מפגמים מהותיים שמאיינים את תכלית ההגדרה של "אזור מוגן". אזור מוגן צריך להיות מוגדר כאסור בשימושים פוגעניים כמו דיג, תשתיות וכיו"ב, ומנוהל על ידי הרשות המוסמכת והאמונה על כך - רשות הטבע והגנים, עם מלוא סמכויותיה. לכן, אנו מבקשים את תיקון הסעיפים הנוגעים ל"אזור ימי מוגן" (תיקון פרק ח'), ובכלל זה:

• גריעת אזור מוגן רק באישור מועצת גנים ושמורות וועדת הפנים של הכנסת.

• ביטול סמכותו של שר האוצר להתיר שימושים פוגעניים בתחום אזור ימי מוגן, והותרת הסמכות הבלעדית לניהול השטח בידי מנהל רטי"ג.

בנוסף יש להוסיף את ההגדרה "**שמורה ימית**" כנוסחה של "שמורת טבע" בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998, באחריות ובניהול של רשות הטבע והגנים, כמנגנון נוסף ומקביל למנגנון של "אזור ימי מוגן".